

665

Rzeczpospolita
WARSZAWA

DZ. Nr 10 12-01-2001

TEATR

Krystyna
Janda
i Maria
Seweryn
razem
na scenie

TEATR
KOMEDIA,
TEL. 833-68-80

BARTŁOMIEJ ZBOROWSKI

UKŁUCIA ZAZDROŚCI

Matka i córka długo szukały sztuki dla siebie

Krystyna Janda reżyseruje i gra, obok swej córki Marii Seweryn, w sztuce „Opowiadania zebrane” Donalda Marguliesa w tłumaczeniu Elżbiety Woźniak. Premiera polska dramatu odbędzie się w sobotę, 13 stycznia, na scenie Teatru Komedia w Warszawie. Scenografię zaprojektował Maciej Maria Putowski, a kostiumy Magda Maciejewska. Reżyseria światła — Edward Kłosiński. Sztuka opowiada o niecodziennej przyjaźni Ruth Steiner (Krystyna Janda), dojrzałej, cenionej beletrystki i uniwersyteckiej wykładowczyni literatury, z początkującą w pisarstwie Lisą Morrison (Maria Seweryn).

Ruth mieszka samotnie w przestronnym apartamencie w nowojorskim Greenwich Village. Słucha jazzu, gromadzi książki i antyki. Może być krzepiącym przykładem życiowego sukcesu. Studenci traktują ją jak wyrocznię. Szczególnie Lisa, która ubóstwia panią profesor odwiedza w mieszkaniu. Mistrzynie włożyły wiele wysiłku, by opowiadania Lisy zaczęły odznaczać się lepszym stylem. Jednak recenzje po opublikowaniu debiutanckiego zbioru opowiadań uczennicy, jej mentorce obok satysfakcji przyniosą pierwsze ukłucie zazdrości. Między obiema kobietami rodzi się dziwne, niejednoznaczne uczucie. Jest to zaczepno-odporny związek dwóch silnych osobowości, na zasadzie: mistrz — czeladnik, rodzic — dziecko. Możliwe, że jest w tym także szczypta fascynacji erotycznej. Rywalizacja nabierze pikanterii zwłaszcza wtedy, gdy Lisa opublikuje powieść, w której bez ogródek odsłoni intymne szczegóły z przeszłości Ruth.

Dla autora dramatu jest to pretekst do dyskusji na temat dopuszczalności przekładania autentycznych ludzkich historii na literaturę, bez zgody osób, których dotyczyły. A nie kto inny, jak Ruth właśnie uczyła niegdyś Lisę, że fikcja musi się żywić wydarzeniami z prawdziwego życia, a pisarz, jeśli chce osiągnąć sukces, nie może mieć jakichkolwiek skrupułów.

Donald Margulies jest amerykańskim dramaturgiem, urodzonym w 1954 r. w nowojorskim Brooklynie. Uczy dramaturgię w tamtejszej szkole dramatycznej oraz na Uniwersytecie w Yale. Jest laureatem wielu prestiżowych nagród i wyróżnień, m.in. w minionym roku zdobył Nagrodę Pulitzera w dziedzinie dramatu za sztukę „Dinner with Friends” („Obiad z przyjaciółmi”). „Opowiadania zebrane” są jak dotąd jedyną jego sztuką tłumaczoną na język polski. Prapremiera „Opowiadań zebranych” odbyła się w październiku 1996 r. na scenie South Coast Repertory w Costa Mesa w Kalifornii. W kwietniu 1997 r. miała premierę wersja nowojorska w Manhattan Theatre Club. Premiera londyńska odbyła się w listopadzie 1999 r. w Royal Haymarket Theatre.

Krystyna Janda wraz z córką, Marią Seweryn długo szukały podobnego tekstu, w którym mogłyby zagrać razem, a konflikt bohaterek nie byłby przez widzów natychmiast utożsamiany z ich osobistymi losami i sytuacją rodzinną. Produkcją polskiej premiery „Opowiadań zebranych” zajęła się Agencja Koncertowa GraMi, przy finansowym wsparciu firmy Nokia.